

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-040/22-1025/2

Podgorica, 24.10.2022. godine

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
-n/r ministru, gospodinu Vladimiru Jokoviću -

Poštovani gospodine Jokoviću,

Povodom *Predloga zakona o strukturnim mjerama i državnoj pomoći u ribarstvu i akvakulturi*,
Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predlogom zakona o strukturnim mjerama i državnoj pomoći u ribarstvu i akvakulturi uređuju se strukturne mjere u ribarstvu i akvakulturi, uslovi i način sprovođenja strukturnih mjera, način dodjele državne pomoći i druga pitanja od značaja za ribarstvo i akvakulturu. Sredstva za sprovođenje strukturnih mjera u ribarstvu i akvakulturi obezbijavaju se iz sredstava Evropske unije, međunarodnih ugovora, donacija i Budžeta Crne Gore. Shodno predmetnom Predlogu zakona, državna pomoć u ribarstvu i akvakulturi dodjeljuje se iz Budžeta Crne Gore u vidu subvencije ili subvencionirane kamatne stope na kredite, fiskalne olakšice, garancije države ili lokalne samouprave, udjela u vlasničkom kapitalu, podrške za izvoz, formiranje fondova za razvoj i povoljnih zajmova. Državna pomoć može se dodijeliti i iz budžeta lokalnih samouprava na osnovu Programa dodjele državne pomoći sektoru ribarstva i akvakulture.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, utvrđeno je da će se Zakon primjenjivati od 01. jula 2025. godine. Takođe, kada je u pitanju aspekt obezbijedenja sredstava od trenutka primjene zakona procjena je da bi za period od 2026. do 2031. godine potrebna sredstva iz budžeta Crne Gore iznosila između 50 do 75 mil.€, u zavisnosti od mjera i procenta kofinansiranja.

Ministarstvo finansija načelno nema primjedbi na *Predlog zakona o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi*, ali ukazuje da se sredstva za navedene namjene usklade sa sredstvima koja će biti raspoloživa u okviru godišnjih zakona o budžetu. Takođe, napominjemo da je potrebno osim poštovanja fiskalnih okvira kojima se obezbijuje fiskalna održivost, intezivirati aktivnosti kako bi se što veći dio sredstava potrebnih za implementaciju propisa finansirao iz fondova EU, donacija i drugih alternativnih izvora finansiranja, a u cilju rasterećenja budžetske potrošnje.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

NAZIV PROPISA

Predlog Zakona o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
  - Koji su uzroci problema?
  - Koje su posljedice problema?
  - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
  - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?
- Donošenje ovog zakona proisteklo je iz potrebe za usklađivanjem sa pravnom tekovinom Evropske unije u cilju primjene programa podrške za sektor ribarstva, uz podjelu nadležnosti i uspostavljanje procedura kakve su definisane propisima EU. Uvođenje strukturnih mjera neophodno je radi unaprjeđivanja sektora ribarstva, promovisanja konkurentnog, ekološki i resursno održivog i društveno odgovornog ribarstva i akvakulture, podsticanja sprovođenja mjera Zajedničke ribarske politike, kao i promovisanja ravnomjernog teritorijalnog razvoja područja gdje se obavljaju ribolov i akvakultura.
  - U ovom trenutku ne postoji pravni okvir koji bi regulisao ovu vrlo značajnu oblast u sektoru ribarstva i ne postoje mehanizmi kojima bi se adekvatno regulisali način i uslovi za dodjelu sredstava podsticaja korisnicima kroz strukturne mjere u sektoru ribarstva i akvakulture, kao i sredstva državne pomoći onako kako to propisuje Zajednička ribarska politika.
  - Bez postojanja ovog zakonskog rješenja bila bi otežana, odnosno onemogućena, dodjela sredstava podrške koja obezbijeduje Evropski Fond za pomorstvo i ribarstvo, a samimi tim bi bio onemogućen razvoj sektora ribarstva u njegovom punom kapacitetu i postizanje konkurentnosti na EU tržištu.
  - Nepostojanje pravnog okvira u crnogorskom zakonodavstvu koji reguliše područje Zajedničke ribarske politike koje se odnosi na utvrđivanje načina i uslova za dodjelu sredstava podsticaja korisnicima kroz strukturne mjere u sektoru ribarstva i akvakulture, kao i načine i uslove za sticanje prava na dodjelu državne pomoći ostaju oštećeni profesionalni ribari i uzgajivači, svi subjekti u sektoru ribarstva koji se bave preradom, distribucijom, prodajom ribe, a samim tim i potrošači.
  - Postojeći problemi u sektoru ribarstva bi se dodatno produbili bez obezbijedivanja pravnog osnova za regulisanje načina i uslova za dodjelu podrške iz Evropskog Fonda za pomorstvo i ribarstvo. Time bi se onemogućilo smanjenje privrednih, socijalnih i teritorijalnih razlika u ribarstvu i akvakulturi kroz različite vrste finansijske podrške, kao i promovisanje konkurentnog, ekološki i ekonomski održivog, društveno odgovornog ribarstva i akvakulture.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Predloženim propisom postižu se sledeći ciljevi: smanjenje uticaja ribolova na morsku sredinu, uključujući izbjegavanje i smanjenje neželjenog ulova u najvećoj mogućoj mjeri; zaštita i očuvanje morskog biodiverziteta i morskog ekosistema; obezbjeđivanje ravnoteže između kapaciteta ribolovne flote i raspoloživih resursa ribe i drugih morskih organizama; jačanje konkurentnosti i održivosti privrednih društava, preduzetnika, odnosno drugih pravnih lica koja se bave ribolovom ili akvakulturom; unapređenje zaštite i uslova na radu; jačanje tehnološkog razvoja i inovacija; povećanje energetske efikasnosti; razvoj stručnog usavršavanja i usvajanja novih stručnih vještina i cjeloživotnog učenja; zaštita i očuvanje morskog biodiverziteta i poboljšanja ekosistema povezanih sa akvakulturom i promocije resursno održive akvakulture; promocija akvakulture koja pruža visok nivo zaštite životne sredine, promocije zdravlja i dobrobiti životinja i javnog zdravlja; unapređenje prikupljanja i upravljanja podacima; unapređenje pružanja naučnih mišljenja za održivo i odgovorno upravljanje resursima ribe i drugih morskih organizama; unapređenje praćenja, kontrole i nadzora ribolovnih aktivnosti; jačanje institucionalnih kapaciteta i efikasnosti javne uprave; promovisanje ekonomskog rasta i društvene odgovornosti; otvaranje novih radnih mjesta i podrška zapošljavanju i mobilnosti radne snage u obalnom i kontinentalnom području koje zavisi od ribolova i akvakulture, uključujući diverzifikaciju aktivnosti u ribarstvu; poboljšanja organizacije tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture; podsticanje ulaganja u sektor prerade i stavljanja na tržište.
- Svi ciljevi koji su navedeni u potpunosti se poklapaju sa ciljevima postavljenim u Strategiji ribarstva Crne Gore 2015-2020 sa Akcionim planom za prenošenje, implementaciju i sprovođenje pravne tekovine EU (revizija Strategije je u toku). Nacrt Zakona o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi usklađen je sa REGULATIVOM (EU) EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVJETA br. 508/2014 od 15. maja 2014 o Evropskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i ukidanju Regulative Savjeta (EZ) br. 2328/2003, (EZ) br. 861/2006, (EZ) br. 1198/2006, (EZ) br. 791/2007 i Regulative (EU) br. 1225/2011 Evropskog Parlamenta i Savjeta.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?
- Rješavanje navedenih problema i ispunjavanje pobrojanih ciljeva jedino je moguće ostvariti donošenjem propisa i uspostavljanjem pravnog okvira koja će u potpunosti definisati uslove i načine sprovođenja strukturnih mjera, kao i načine dodjele državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi. U ovom trenutku kroz Uredbu o mjerama o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2021. godinu – Agrobudžet sprovode se mjere podrške u ribarstvu i akvakulturi, i predstavljaju budžetska sredstva koja se opredijeljuju za modernizaciju i povećanje efikasnosti i konkurentnosti sektora.
- Donošenjem ovog zakona izvršiće se usklađivanje sa propisima Zajedničke ribarske politike koji regulišu oblast strukturne politike i državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi i stvoriće se osnov za dalje razvijanje kroz donošenje podzakonskih akata. Ovim će se uvesti nedostajuća pravila i standardi u ovoj oblasti, čijom primjenom će se obezbjeđiti smanjenje privrednih, socijalnih i teritorijalnih razlika u ribarstvu i akvakulturi kroz različite vrste finansijske podrške, kao i promovisanje konkurentnog, ekološki i ekonomski održivog, društveno odgovornog ribarstva i akvakulture.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
  - Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.
- Predloženi zakon će imati uticaja na cjelokupni sektor ribarstva koji uključuje morsko ribarstvo, marikulturu, sektor prodaje ribe i ribljih proizvoda (iz ulova, uzgoja i prerade) i krajnjeg potrošača.
    - Pozitivni efekti predloženog zakona su: stvaranje osnova za ekološki i resursno održivi, inovativni, konkurentni i na naučnim osnovama zasnovani ribolov i ekološki i resursno održive, inovativne, konkurentne i na naučnim osnovama zasnovane akvakulture; obezbjeđivanje naučnih mišljenja, odnosno naučnih saznanja, prikupljanja podataka i upravljanja podacima, kontrole i nadzora; zapošljavanje i ravnomjerni teritorijalni razvoj; poboljšanje organizacije tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture i ulaganje u sektor prerade i stavljanja na tržište.
    - Predloženi zakon ne prouzrokuje negativan uticaj u ovoj oblasti.
    - Direktna uticaj ovog zakona biće na profesionalne ribare i uzgajivače na način što će se omogućiti: modernizacija i uvođenje novih tehnologija u oblasti ribarstva i akvakulture, poboljšanje proizvoda i opreme, tehnika i sistema upravljanja i organizacije; saradnja između naučnih institucija i ribara; povećanje mogućnosti zapošljavanja i stručnog usavršavanja u oblasti ribolova i akvakulture; pokretanje poslovanja mladih ribara i uzgajivača; poboljšanje higijenskih, zdravstvenih, sigurnosnih i radnih uslova ribara; finansijska pomoć ribarima za gubitke prouzrokovane klimatskim nepogodama, ekološkim incidentima i u slučaju nesreća na moru; sprovođenje mjera za smanjenje uticaja ribolova na morsku sredinu; inovacije u oblasti ribolova koje se odnose na očuvanje živih resursa mora; poboljšanje infrastrukture ribarskih luka, iskrcajnih mjesta, vezova i pristaništa za ribolovne plovne objekte; povećanje potencijala lokaliteta za akvakulturu; zaštita zdravlja i dobrobiti životinja u oblasti akvakulture; osiguranje proizvodnje u akvakulturi, kao i na sve subjekte u sektoru ribarstva koji se bave preradom (kroz podsticanje prerade i poboljšanja kvaliteta proizvoda ribarstva), distribucijom, prodajom ribe, kao i na potrošače, kroz kontrolu i inspekcijски nadzor nad sprovođenjem pravila propisanih ovim zakonom.
    - Unapređivanjem sektora ribarstva i akvakulture kroz strukturne mjere, stvoriće se uslovi za modernizaciju i poboljšanje efikasnosti ulova, što će dovesti do veće selektivnosti i samim tim boljom ponudom ribe i ribljih proizvoda krajnjem potrošaču. Takođe će se kroz poboljšanje organizacije tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture i ulaganje u sektor prerade i stavljanja na tržište stvoriti osnove za regulaciju cjenovne politike i bolju pristupačnost za krajnjeg potrošača. Uspostavljanjem pravila propisanih ovim zakonom omogućiće se razvoj sektora ribarstva, te će se indirektno smanjiti nelegalni ribolov usled podrške koju će biti moguće ostvariti jedino kroz legalne tokove.
  - Primjena ovog propisa ni u kom slučaju ne može izazvati troškove građanima i privredi, već upravo suprotno, danom ulaska Crne Gore u EU, dovešće do mogućnosti obezbjeđivanja dodanih sredstava kroz Evropski Fond za pomorstvo i ribarstvo.
  - Donošenjem ovog propisa neće biti dodatnih troškova, osim onih koji će biti u skladu sa već postojećim planiranjem budžetskih sredstava za ribarstvo i akvakulturu.
  - Donošenjem ovog propisa stvaraju se uslovi za finansijsku podršku organizacijama proizvođača, udruženjima organizacija proizvođača i međusektorskim organizacijama, što će dovesti do veće zainteresovanosti i samim tim do njihovih formiranja, što će za

posledicu imati bolje uredjenja tržišta za proizvode ribarstva i akvakulture.

- Ovaj zakon neće stvoriti dodatna administrativna opterećenja, kao ni biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? obrazložiti.

- Korisnicima sredstava podsticaja u ribarstvu i akvakulturi može se dodijeliti državna pomoć. Državna pomoć dodjeljuje se iz Budžeta Crne Gore, a može se dodijeliti i iz budžeta lokalnih samouprava na osnovu programa dodjele državne pomoći sektoru ribarstva i akvakulture. Dodjela državne pomoći biće planirana preciznim procjenama, vodeći računa o dosadašnjim iskustvima ulaganja u ribarski sektor. Državna pomoć iz budžeta Crne Gore dodjeljuje se kao subvencije ili subvencionirane kamatne stope na kredite, fiskalne olakšice, garancije države ili lokalne samouprave, udio u vlasničkom kapitalu, podrška za izvoz, formiranje fondova za razvoj i povoljni zajmovi. Korisniku sredstava podsticaja može se dodijeliti državna pomoć male vrijednosti ("de minimis"). Državna pomoć male vrijednosti ("de minimis") je vrijednost pomoći koja ne narušava tržište i može se dodijeliti korisniku sredstava podsticaja u iznosu najviše do 30.000 EUR za tri godine. Ukupan iznos državne pomoći male vrijednosti ("de minimis") dodijeljen svim proizvođačima u ribarstvu i akvakulturi za period od tri godine ne smije biti veći od 2,5% ukupne godišnje vrijednosti proizvodnje u ribarstvu i akvakulturi. Kroz pregovore sa EU biće jasnije na koji način će se sprovesti dodjela državne pomoći i koje uslove korisnici treba da ispune da bi tu pomoć realizovali.

- Dosadašnja praksa je da se svake godine planiraju sredstva za podršku profesionalnim ribarima i uzgajivačima (akvakultura) kroz mjere Agrobudžeta, te se korisnicima opredjeljuju sredstva kroz 5 javnih poziva i to: Javni poziv za modernizaciju profesionalne flote u malom privrednom ribolovu, Javni poziv za modernizaciju profesionalne ribolovne flote za ulov demerzalnih resursa, Javni poziv za dodjelu podrške za poboljšanje konkurentnosti i efikasnosti sektora marikulture i Javni poziv za dodjelu podrške za poboljšanje konkurentnosti i efikasnosti sektora slatkovodne akvakulture. Svaki korisnik koji zadovolji uslove propisane javnim pozivima može da ostvari podršku u vrijednosti od 50% od realizovane aktivnosti, a najviše 10,000.00 €, 6,500.00 € i 7,000.00 € u zavisnosti od vrste javnog poziva.

Pregled potrošnje sredstava za period 2017-2020:

Tabela 1: Mjere za podršku profesionalnim ribarima u skladu sa Agrobudžetom u periodu od 2017-2020 – opredjeljenja sredstva

Naziv mjere	2017(€)	2018(€)	2019(€)	2020(€)
Modernizacija profesionalne ribolovne flote za ulov demerzalnih resursa	100.000,00	70.000,00	90.000,00	110.000,00
Modernizacija profesionalne ribolovne flote za ulov peagičnih resursa	20.000,00	20.000,00	30.000,00	40.000,00
Modernizacija profesionalne ribolovne flote u malom privrednom ribolovu za plovila do 10 m dužine	50.000,00	70.000,00	80.000,00	130.000,00

Tabela 2: Potrošnja sredstava po mjerama za modernizaciju profesionalne ribolovne flote za period 2017-2020

Naziv mjere	2017(€)	2018(€)	2019(€)	2020(€)
Modernizacija profesionalne ribolovne flote za ulov demerzalnih resursa	74.836,64	89.168,60	91.289,91	144.996,86
Modernizacija profesionalne ribolovne flote za ulov peagičnih resursa	19.851,20	5.129,17	25.943,59	5.578,76
Modernizacija profesionalne ribolovne flote u malom privrednom ribolovu za plovila do 10 m dužine	38.342,63	57.052,78	117.993,27	143.664,98
Ukupna potrošnja za sva 3 javna poziva u €/%	133.030,47 € / 78,25%	14.350,55 € / 90,84%	235.226,77 € / 117,61%	294.240,60 € / 105,09%
Ukupan broj plovila koja su podržana	35	56	81	124

Tabela 3: Mjere podrške za marikulturu i akvakulturu u skladu sa Agrobudžetom – opredijeljena sredstva

Naziv mjere	2017 (€)	2018(€)	2019(€)	2020(€)
Poboljšanje konkurentnosti i efikasnosti sektora marikulture	45.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00
Poboljšanje konkurentnosti i efikasnosti sektora slatkovodne akvakulture	60.000,00	45.000,00	45.000,00	60.000,00

Tabela 4: Prikaz potrošnje sredstava po godinama i po mjerama Agrobudžeta za marikulturu i akvakulturu:

Naziv mjere	2017(€)	2018(€)	2019(€)	2020(€)
Poboljšanje konkurentnosti i efikasnosti sektora marikulture	24.995,92	30.162,21	11.725,00	12.155,51
Poboljšanje konkurentnosti i efikasnosti sektora slatkovodne akvakulture	27.059,54	37.346,25	39.634,85	35.668,50
Ukupan broj podržanih korisnika	12	15	11	12

- S obzirom na to da iz godine u godinu raste broj korisnika – nosioca dozvole, procjena bi bila da do 2025 godine imamo 400 korisnika (dozvole za privredni ribolov na moru izdaje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Direktorat za ribarstvo, na osnovu mišljenja naučne ustanove – Instituta za biologiju mora Kotor, vršeći procjene zaliha ribe i drugih morskih organizama koji se mogu iskrcati godišnje. U skladu sa naučnim mišljenjem Instituta za biologiju mora, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede utvrđuje kapacitet ribolovne flote, izražen u kW i GT, i maksimalno dozvoljeni godišnji ulov pridnenih, pelagičnih resursa i malih priobalnih ribljih resursa),
- U periodu od 3 godine (2026-2029), vođeni iskustvima potrošnje sredstva budžeta Crne Gore, predvidjeli bismo da bi korisnici potencijalno dobili 7,4 miliona € državne pomoći. Napominjemo da je primjena propisa planirana za 1. jul 2025. godine, te u godinama 2022, 2023, 2024, 2025 ovaj propis neće imati nikakvog uticaja na budžet Crne Gore.

Naziv mjere	2026 (€)	2027 (€)	2028(€)	2029(€)
Državna pomoć	1.2 mil	1.4 mil	2 mil	2.8 mil
Predviđanje broja korisnika	30%	35%	50%	70%
Ukupan broj podržanih korisnika (400 korisnika ukupno)	120	140	200	280

- Napomena: samo sprovođenje ovog propisa, te dodjela državne pomoći, biće takva da ograniči prekoračenje „de minimis“ pravilom.
  - Kako je predviđena kontinuirana porška profesionalnim ribarima i uzgajivačima, finansijska sredstva bi se morala obezbijevati tokom određenog vremenskog perioda. Kada je u pitanju realizacija strukturnih mjera, Operativnim programom će se definisati programsko razdoblje i iznos sredstava koja će Crnoj Gori biti opredijeljena za korišćenje. U ovom trenutku nije moguće ni približno procijeniti koji iznos bi se potencijalno opredijelio Crnoj Gori za sektor ribarstva i akvakulture kroz pomenuti fond, posebno naglašavajući činjenicu da je primjena zakona planirana od 1. jula 2025. godine, te je iz ove perspektive teško odrediti i okvirne iznose. Takođe, u zavisnosti od vrsta mjera i poziva različit je procenat koofinansiranja od strane države i varira od 50% do 20%. Poređenja radi, iskustvo Hrvatske je da su za programski period 2007-2013. godine imali na raspolaganju 4,3 milijarde €, a u finansijskom razdoblju od 2014- 2020. godine ukupna alokacija sredstava iz proračuna Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo iznosilo je 252, 6 miliona eura. Kada bi ovo primjenili na Crnu Goru, uz slobodnu procjenu da bi se mogla opredijeliti sredstava za period 2026-2031 godina u iznosu od 100-150 miliona €, učešće budžeta Crne Gore za petogodišnji period bio bi 50-75 miliona €, u zavisnosti od mjera i procenta kofinansiranja.
  - Implementacijom ovog propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
  - Ne, jer je primjena zakona planirana od 1. jula 2025. godine, kada je predviđen ulazak u EU.
  - Planirano je donošenje podzakonskih akata, iz kojih neće proisteci finansijske obaveze dodatno, već će bliže propisati sprovođenje strukturnih mjera u ribarstvu i akvakulturi.
  - S obzirom da će implementacija ovog propisa dovesti do direktnog uticaja na korisnike, ribare i uzgajivače, budžet Crne Gore će prihodovati kroz poreske obaveze, (nabavke materijala i opreme, usluga i dr.), plaćanja taksu i ostalih dažbina u skladu sa zakonima koji pokrivaju ovu oblast.
  - S obzirom na kompleksnost EU fonda i strukturnih mjera, kao i to da se po prvi put piše propis ovog tipa koji se odnosi i na državnu pomoć, onako kako to uređuju pravila EU i uzimajući u obzir činjenicu odložene implementacije propisa, sve procjene su bile okvirne. Međutim, iako okvirne, koristili smo metodologiju dosadašnjeg planiranja nacionalnih sredstava za podršku korisnicima u sektoru ribarstva i akvakulture.
  - Problem u preciznoj procjeni finansijskih izdataka/prihoda se ogleda u tome da je primjena zakona odložena za 1. jul 2025. godine, te da će se mjere sprovoditi u skladu sa Operativnim programom države Crne Gore, a u ovom trenutku se ni približno ne mogu procijeniti sredstva koja će EU opredijeliti kroz EU fonda za pomorstvo i ribarstvo.
  - Nije bilo sugestija Ministarstva finansija na Predlog Zakona o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi.
  - S obzirom da nije bilo sugestija Ministarstva finansija na Predlog Zakona o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi, nije bilo uvrštavanja.
- 6. Konsultacije zainteresovanih strana**
- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
  - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
  - Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
  - Pri izradi predloga zakona o strukturnim mjerama i državnoj pomoći u ribarstvu i akvakulturi korišćena je eksterna ekspertska podrška (Mirta Novak – Hrvatska) koja je obezbijedena iz sredstava MIDAS projekta.

- Tokom izrade predloženog zakona, obavljene su dvije javne rasprave (Bar i Kotor) na kojima su uključene sve zainteresovane strane – profesionalni ribari, uzgajivači ribe i školjaka, inspektori za morsko ribarstvo i poljoprivredni inspektori. U roku predviđenom Pozivom na Javnu raspravu, nije bilo dostavljenih komentara na Nacrt zakona o strukturnim mjerama i dodjeli državne pomoći u ribarstvu i akvakulturi u elektronskoj i pismenoj formi.
- Učesnici javnih rasprava su bili saglasni sa predloženim rješenjima ovog pravnog akta.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
- Ne postoje potencijalne prepreke za implementaciju ovog zakona.
- Primjena zakona planirana je od 1. jula 2025. godine, kako bi se sektor ribarstva kroz mehanizme koji su sada na raspolaganju pripremio za povlačenje finansijskih sredstava koja će mu biti obezbijedena danom ulaska u EU kroz Evropski fond za pomorstvo i ribarstvo.
- Osnovni indikatori za mjerenje ispunjenja ciljeva predloženog zakona mogu biti praćenje smanjenja neželjenog ulova kroz elektronske dnevnik ulova, naučni podaci o održivom iskorišćavanju ribljeg fonada i drugih morskih organizama, povećan broj registrovanih profesionalnih ribara i uzgajivača kao i jačanje konkurentnosti i održivosti privrednih društava, preduzetnika, odnosno drugih pravnih lica koja se bave ribolovom ili akvakulturo, a koje će se mjeriti povećanim ulovom, uzgojem i prihodom; povećanje energetske efikasnosti; unapređenje praćenja, kontrole i nadzora ribolovnih aktivnosti kroz povećanje broja uređaja za praćenje, otvaranje novih ranih mjesta i podrška zapošljavanju i mobilnosti radne snage u obalnom i kontinentalnom području koje zavisi od ribolova i akvakulture, uključujući uključujući diverzifikaciju aktivnosti u ribarstvu.
- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona zaduženo je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Direktorat za ribarstvo, direktno i preko inspektora za ribarstvo i poljoprivrednih inspektora.

Podgorica, 27.09.2022. godine

